

**ŽYMIŲ ŽMONIŲ, ISTORINIŲ DATŲ, ĮVYKIŲ ĮAMŽINIMO IR GATVIŲ PAVADINIMŲ
SUTEIKIMO KOMISIJOS POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2020 m. birželio 4 d. Nr. (20.4.)-TAR1- 102
Klaipėda

Posėdis įvyko 2020 m. gegužės 25 d. 10 val.

Vieta: Zoom programos platforma

Posėdžio pirmininkas Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, mero pavaduotojas, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas

Posėdžio sekretorė Raimonda Mažonienė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vyr. specialistė

Dalyvavo (6 nariai iš 8):

1. Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, mero pavaduotojas, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas;
2. Zita Genienė, Klaipėdos miesto savivaldybės Mažosios Lietuvos istorijos muziejaus Istorijos skyriaus vedėja;
3. dr. Vasilijus Safronovas, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto direktorius;
4. Eglė Deltuvaitė, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Kultūros skyriaus vedėja;
5. dr. Albinas Drukteinis, Klaipėdos universiteto Socialinių ir humanitarinių mokslų fakulteto profesorius;
6. Vitalijus Juška, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Paveldosaugos skyriaus vedėjas.

Kiti posėdžio dalyviai:

1. Vytautas Nausėda, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas;
2. Tadas Mėžinys, VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ Infrastruktūros skyriaus vadovas;
3. Rimantas Mockus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus vedėjas;
4. Benas Volodzka, Klaipėdos miestiečių draugijos pirmininkas
5. doc. dr. Vacys Vaivada, Klaipėdos universiteto Baltijos regiono istorijos ir archeologijos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas;
6. Viktoras Senčila, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, Miesto plėtros ir strateginio planavimo komiteto narys.
7. Dovilė Urbanavičienė, VšĮ Laimingų vaikų pilis direktorė.

DARBOTVARKĖ:

1. Dėl paramos Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams paminklui Vilniuje.
2. Dėl Inkaro skersgatvio pavadinimo išsaugojimo.
3. Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo ir pakeitimo.

Posėdžio medžiaga:

1. Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos 2019-11-06 raštas Nr.67 „Dėl Reformacijos ir Lietuvių raštijos pradininkams paminklo“, 2 lapai

2. Paminklo Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams, kuris iškils Vilniuje, Reformatų skvere, vizualizacija, 1 lapas.

3. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir Gis skyriaus 2020-05-18 raštas Nr.VS-2947 „Dėl Inkaro skg. Pavadinimo išsaugojimo“ (1 lapas) ir 6 priedai:

- Inkaro skg. situacijos planas 2020 m., 1 lapas;
- 1903 žemėlapis (tikslintas 1923 m) Inkaro g. skg., 1 lapas;
- 1903 žemėlapis (tikslintas 1923 m) ir 2020 m. gatvių planas Inkaro g. skg., 1 lapas;
- Klaipėdos miesto plėtros ir strateginio planavimo komiteto posėdžio protokolas 2020-03-13 Nr.TAR-24, 2 lapai;
- Klaipėdos miestiečių draugijos kreipimasis 2020-03-08 „Dėl Inkaro skersgatvio Vitėje panaikinimo“, 1 lapas;

• Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos 2020-03-31 raštas Nr.(4.78)-R2-909 „Dėl Inkaro skersgatvio Vitėje panaikinimo“, 1 lapas.

4. UAB „Proinfra“ 2020-01-22 Prašymas, 6 lapai;

5. Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus 2020-05-18 raštas Nr.VS-2946 „Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo/pakeitimo“ (91 lapas) ir jo priedai:

• VŠĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ 2020-05-15 raštas Nr.S5-253 „Dėl stotelių pavadinimų suteikimo“ ir 5 schemas, 5 lapai;

6. VŠĮ „Laimingų vaikų pilis“ 2020 05 05 raštas Nr.R-006 „Dėl autobusų stotelės pavadinimo keitimo“, 1 lapas

1. SVARSTYTA. Dėl paramos Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams paminklui Vilniuje.

Pranešėjas - Arvydas Cesiulis, Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos narys, mero pavaduotojas, Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos pirmininkas.

A. Cesiulis pristatė Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos (toliau - Draugija) 2019-11-06 prašymą Nr.67 „Dėl Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams paminklo“, kuriame informuojama, kad Draugija ketina pastatyti Vilniuje, Reformatų sode/skvere priešais evangelikų reformatų bažnyčią pastatyti paminklą, skirtą Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams, kurie prieš 500 m. pasuko Lietuvos valstybės kultūros raidą Europos keliais, ir įsteigė paminklo statymo komitetą – fondą. Paminklo pastatymui reikalinga 235 tūkst. Eur, paminklo statybą remia LR Vyriausybė ir Vilniaus savivaldybė. Rašte prašoma tapti paminklo rėmėju, nurodoma paminklo sąskaita.

V. Juška informavo, kad Klaipėdos miesto savivaldybė atstato šv. Jono bažnyčią - Reformacijos simbolį. Suabejojo ar verta remti Vilnių, jeigu mes patys prašome iš Vilniaus paramos bažnyčios atstatymui.

dr. A. Drukteinis pritarė paminko statymo idėjai, nes Reformacija yra aktuali visai Lietuvai, todėl būtų gražu, jei skirtingi Klaipėdos regionai prisidėtų prie paminklo Vilniuje statybos.

dr. V. Safronovas pritarė, kad Reformacija yra aktualus istorinis klausimas Klaipėdai, todėl reikėtų morališkai instituciją paremti. Pastebėjo, kad Komisija neturi savo biudžeto, kad skirti lėšų paminklui.

Z. Genienė pastebėjo, kad draugija neklausia dėl pritarimo, nes projektas jau įgyvendinamas, bet prašo paremti paminko statybą materialiai. Informavo, kad jos žiniomis, draugija dėl paramos paminklo statybai išsiuntinėjo raštus daugeliui organizacijų. Pritarė dėl paminklo statymo idėjos, bet pastebėjo, kad prisidėjimas dėl lėšų yra platesnės diskusijos klausimas.

E. Deltuvaitė pritarė idėjai ir informavo, kad savivaldybė 2 (dviem) būdais palaiko visuomenės kultūrinės idėjas: viešieji pirkimai arba kultūros projektų dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų konkursas, nes tiesiogiai skirti lėšų paramai negali. Pasiūlė organizatorius paraginti rudenį dalyvauti kultūros projektų konkurse. Pastebėjo, kad kreipimasis dėl prisidėjimo paminklui skirtas Klaipėdos miesto tarybos nariams, todėl pasiūlė šį raštą jiems perduoti.

A. Cesiulis pasiūlė Kultūros skyriui parašyti atsakymą rašto iniciatoriams, kuriame jie būtų informuoti apie galimybę dalyvauti kultūros projektų dalinio finansavimo iš Klaipėdos miesto savivaldybės biudžeto lėšų konkurse ir išplatinti šį raštą Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nariams. Taip pat pasiūlė padiskutuoti šiuo klausimu Kultūros, švietimo ir sporto komisijoje. Pastebėjo, kad paminklo statybos rėmimas nėra Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisijos klausimas.

NUTARTA:

1. Išplatinti Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos nariams Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijos 2019-11-06 prašymą Nr.67 „Dėl Reformacijos ir lietuvių raštijos pradininkams paminklo“.

2. Kultūros skyriui parengti raštą Lietuvos reformacijos istorijos ir kultūros draugijai, kuriame padėkoti už iniciatyvą ir pakviesti dalyvauti kultūros projektų dalinio finansavimo iš savivaldybės biudžeto lėšų konkurse š.m. rudenį teikiant paraišką 2021 metams dėl paramos paminklui.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu

2. SVARSTYTA. Dėl Inkaro skersgatvio pavadinimo išsaugojimo.

Pranešėjas - Vytautas Nausėda, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Geodezijos ir GIS skyriaus vedėjas.

V. Nausėda informavo, kad Klaipėdos miesto savivaldybės administracija gavo UAB „Proinfra“ (Infrastruktūros projektai) 2020-01-22 Prašymą dėl Inkaro skersgatvio statuso panaikinimo. Panaikinti Inkaro skg. pavadinimą prašoma vadovaujantis Klaipėdos miesto savivaldybės tarybos 2004-04-22 sprendimu Nr.1-214 patvirtinto Detaliojo plano sprendiniais, nes Inkaro skersgatvyje nėra registruota objektų ir realybėje Inkaro skg. neegzistuoja. Dabartinis Inkaro skg. – tai buvusi jungtis tarp Ferdinando ir Inkaro (*Anker strasse*) gatvių.

GIS ir Geodezijos skyrius 2020-03-08 parengė Miesto tarybos sprendimo projektą „Dėl Inkaro skg. pavadinimo panaikinimo“. Šis klausimas buvo svarstytas Miesto plėtros ir strateginio planavimo komiteto posėdyje ir jam buvo pritarta. Galutinį sprendimą dėl pavadinimo panaikinimo priims Miesto taryba. Tačiau Inkaro skg. yra istorinis gatvės pavadinimas, todėl komiteto posėdyje buvo nutarta kreiptis į Žymių žmonių, istorinių datų ir įvykių bei gatvių pavadinimų suteikimo komisiją dėl gatvės pavadinimo išsaugojimo ir jos suteikimo naujai atsiradusiai gatvei.

V. Senčila papasakojo, kad Miesto plėtros ir strateginio planavimo komiteto posėdyje svarstant klausimą dėl Inkaro skg. panaikinimo, jis buvo prieš, kad toks jūrinis pavadinimas dingtų. Inkaro 1-oji ir 2-oji, 3-ioji gatvės yra kažkur soduose, o šitas skersgatvis yra istorinėje miesto dalyje, Vitės rajone, kuriame yra ir Kapitono namelis, buvo kelias į uostą, kai nebuvo tvoros. Komiteto posėdyje buvo nutarta išsaugoti Inkaro skg. pavadinimą ir kreiptis į Žymių žmonių, istorinių datų, įvykių įamžinimo ir gatvių pavadinimų suteikimo komisiją dėl konkrečios rekomendacijos.

V. Juška pasiteiravo, kada atsirado Inkaro skg.? Pastebėjo, kad istoriniuose žemėlapiuose visada matyti Inkaro gatvė, 4-to dešimtmečio žemėlapiuose Inkaro skg. jungė Inkaro gatvę su kita išilgine gatve. Pažymėjo, kad Inkaro gatvė ir Inkaro skersgatvis yra ne tas pats.

dr. V. Safronovas pateikė argumentus dėl Inkaro skg. pavadinimo išsaugojimo:

1) gatvėvardis *Ankerquerstr.* (*Inkaro skg.*) fiksuojamas 1940 m. Klaipėdos miesto plane (*See- und Handelssstadt Memel, M 1:5000. Berlin, 1940*), taigi yra prieškarinis;

2) skersgatvio trasa fiksuojama anksčiausiai 1839 m. Vitės plane – tai anksčiausias apskritai detalus Vitės planas, vadinasi kvartalas su skersgatviu susiformavo XVIII–XIX a. sandūroje, kaip ir likusi Vitės dalis;

3) argumentas, kad nėra adresų, todėl reikia naikinti gatvės pavadinimą, neįtikina: prieš karą irgi nebuvo adresų, bet pavadinimas buvo;

4) gatvių pavadinimai atsirado Klaipėdoje anksčiau už namų numerius, todėl namų, priskirtų gatvei, nebuvimas, nereiškia, kad negali būti pavadintos gatvės.

5) *Ankerstr.* (*Inkaro g.*), trasa tarp *Stauerstr.* (*Krovėjų g.*) ir *Kreuzstr.* (*Kryžiaus g.*), paraleli *Ferdinando gatvei*, šioje vietoje jau panaikinta (nors jos trasa yra ne po Naująja Uosto g., o greta).

dr. V. Safronovas pasiūlė, kad reikėtų laikytis principo - išlaikyti Vitėje, kiek įmanoma, visus senuosius gatvėvardžius.

Z. Genienė pritarė dr. V. Safronovo nuomonei. Pažymėjo, kad negali būti nė kalbos apie Inkaro skersgatvio pavadinimo perkėlimą į kitą vietą, nes ši gatvė liudija apie seniausią Vitės kvartalo dalį. Pasiūlė projektuotojams pagalvoti apie būdus, kaip išsaugoti šioje vietoje Inkaro skg. pavadinimą.

V. Nausėda informavo, kad investuotojai UAB „Proinfra“ buvo pakviesti dalyvauti posėdyje, tačiau prie šios dienos Komisijos posėdžio neprisijungė.

dr. A. Drukteinis pritarė Z. Genienei ir dr. V. Safronovui, kad nereikia kelti Inkaro skg. pavadinimo į kitą vietą, nes gatvės formuojasi pagal žmonių veiklą.

A. Cesiulis paklausė, kaip reikėtų išsaugoti, jeigu neįmanoma fiziškai?

doc. dr. V. Vaivada pritarė dr. V. Safronovui, kad netinka perkelti gatvės pavadinimą, nes perkėlus gatvės pavadinimą nuo istoriškai susiformavusio objekto, gatvės pavadinimas netenka prasmės, pastebėjo, kad - tokiu atveju - ir Klaipėdą būtų galima perkelti. Pasiūlė paryškinti Inkaro skg. vietą kaip fragmentą arba paieškoti kito sprendimo.

B. Volodzka informavo, kad Klaipėdos miestiečių draugija nepritaria Inkaro skg. pavadinimo panaikinimui ir pateikė Klaipėdos miesto savivaldybei kreipimąsi 2020-03-08 „Dėl Inkaro skersgatvio Vitėje panaikinimo“, kuriame nepritaria Inkaro skg. pavadinimo panaikinimui, nes tai naikina urbanistinį paveldą. Paklausė, kas trukdo integruoti skersgatvio pavadinimą į plano koncepciją?

V. Juška atsakė, kad ne visuose senuosiuose žemėlapiuose yra tas pavadinimas. Paklausė, kodėl investuotojai patirtų dėl sklypo formavimo nepatogumų, jeigu išsaugotų tą pavadinimą.

V. Nausėda paaiškino, kad detalajame plane toje vietoje nėra pažymėtas joks tarpas, nes yra numatytas sklypų ištisinis užstatymas.

V. Juška papildė, kad detalajame plane ši vieta tapo įvažiavimu į sklypą. Paklausė, gal galima fiziškai pažymėti tą vietą?

dr. V. Safronovas pasiūlė paprašyti daugiau informacijos ir, kad, svarstant šį klausimą, prisijungtų investuotojai. Pasiūlė sutvarkyti architektūrinį sprendimą, kad aiškiai matytųsi, kad ten buvo gatvė.

dr. A. Drukteinis pritarė, kad reikėtų tą vietą paženklinėti.

dr. V. Safronovas papildė, kad reikėtų pažymėti visą Vitės kvartalą, nes ten daug panaikintų gatvių.

A. Cesiulis ir V. Juška pritarė, kad reikia klausimą spręsti, kai bus pakviesti investuotojai.

NUTARTA:

1. Nepritarti Inkaro skersgatvio pavadinimo panaikinimui ir perkėlimui į kitą vietą.
2. Pakviesti į kitą Komisijos posėdį investuotojus UAB „Proinfra“, kad išgirsti jų argumentus ir priimti sprendimą.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu

3. SVARSTYTA. Dėl autobusų stotelių pavadinimų suteikimo ir pakeitimo.

Pranešėjas - Rimantas Mockus, Klaipėdos miesto savivaldybės administracijos Transporto skyriaus vedėjas.

R. Mockus informavo apie VšĮ „Klaipėdos keleivinis transportas“ prašymą pakeisti autobusų stotelių pavadinimus: Smiltelės gatvėje suteikti „Pietinės“ autobusų stotelės pavadinimą, Kauno gatvėje suteikti „Policijos“ autobusų stotelės pavadinimą, Girulių plente suteikti „Neįgaliųjų paplūdimio“ stotelės pavadinimą, Baltijos prospekte suteikti „Baltijos prospekto“ autobusų stotelės pavadinimą, Klemiškės gatvėje - „Karališkių“ autobusų stotelės pavadinimą.

R. Mockus informavo, kad VšĮ „Laimingų vaikų pilis“ parašo pakeisti Girulių plente esančios „Šlaito“ stotelės pavadinimą į „Miško mokykla“ autobusų stotelės pavadinimą.

T. Mėžinys pristatė siūlomų suteikti vardų autobusų stotelėms pavadinimų argumentus: pavadinimai siūlomi atsižvelgiant į šalia esančius gatvių pavadinimus arba į šalia esančius gerai žinomi objektus. Nepritare dėl VšĮ „Laimingų vaikų pilis“ prašymo pakeisti „Šlaito“ autobusų

stotelės pavadinimą, (patikslino, kad stotelės pavadinimas yra „Šlaito“, o ne „Pajūrio“, kaip rašoma rašte), nes šis stotelės pavadinimas yra senai - jau 8 metai, šalia yra Šilo gatvė, o VšĮ „Laimingų vaikų pilis“ Miško mokykla toje vietoje yra įsikūrusi palyginus neseniai. Pasidomėjo, ar buvo tas klausimas dėl stotelės pavadinimo pakeitimo derintas su vietos bendruomene.

D. Urbanavičienė atsakė, kad stotelės pavadinimą prašoma pakeisti į „Miško“ autobusų stotelę todėl, kad toje stotelėje išlipa vaikai, kurie lanko Miško mokyklą, todėl siūlomas pavadinimas būtų patogus vaikams.

dr. V. Safronovas paklausė, kodėl parašoma suteikti autobusų stotelei „Neįgaliųjų paplūdimio“ pavadinimo, jeigu toks pavadinimas jau yra įgarsintas?

T. Mėžinys atsakė, kad 2019 m. lapkričio mėn. buvo atliekamas autobusų stotelių pavadinimų įgarsinimas, nes eksploatacijai reikia, kad stotelė turėtų pavadinimą, tačiau, jeigu Komisija dabar nepritarė tokiam pavadinimui, tai įgarsintas būtų kitas pavadinimas.

dr. A. Drukteinis pažymėjo, kad autobusų stotelės pavadinimo pirmasis žodis rašomas iš didžiosios raidės, o antras žodis rašomas iš mažosios raidės, o gatvių pavadinimai, kurie turi kelis žodžius ir pirmasis ir antrasis žodis rašomi iš didžiosios raidės.

dr. A. Drukteinis nepritarė pasiūlytam „Baltijos prospekto“ autobuso stotelės pavadinimui, nes tai klaidintų žmones, kadangi tame pačiame Baltijos prospekte yra „Baltijos“ stotelės pavadinimas.

T. Mėžinys paaiškino, kad pavadinimas buvo pasirinktas todėl, kad netoliese nėra jokio ryškaus objekto. Jis nemano, kad „Baltijos“ stotelė, kuri galutinė, konkuruotų su „Baltijos prospekto“ autobuso stotelės pavadinimu, nes nauja autobusų stotelė yra pasukus pro Baltijos prospekto žiedą, už „Arenos“ prekybos centro.

A. Cesiulis paklausė, kokie pavadinimai būtų siūlomi?

R. Mockus pasiūlė „Baltijos žiedo“ autobusų stotelės pavadinimą.

T. Mėžinys pastebėjo, kad Baltijos prospektas turi du žiedus: Šilutes plente ir Taikos prospekte. Tačiau virš Šilutės plento žiedo bus pastatyta estakada.

dr. A. Drukteinis ir d. V. Safronovas pritarė „Baltijos žiedo“ stotelės pavadinimui.

dr. A. Drukteinis pastebėjo, kad rašoma „Baltijos žiedo“, o pranešant galima tartis „Baltijos žiedas“.

Komisijos narių bendru sutarimu buvo pritarta „Baltijos žiedo“ autobusų stotelės pavadinimui.

V. Safronovas pastebėjo, kad „Karališkių“ autobuso stotelės pavadinimas nėra susijęs su istorija, nes toje vietoje nebuvo *Karališkių kaimo*, tačiau sutinka, kad būtų toks pavadinimas tinka, nes šalia yra *Karališkių gatvė*.

NUTARTA:

1. Pritarti VšĮ „Klaipėdos kelevinis transportas“ siūlymui suteikti naujai įrengtoms autobusų stotelėms šiuos pavadinimus:

- *Smiltelės gatvėje* (ties namu Irklų g.1) – „*Pietinės*“ autobusų stotelės pavadinimą;
- *Kauno gatvėje* (ties namu Kauno g. 47) – „*Policijos*“ autobusų stotelės pavadinimą;
- *Baltijos prospekte* (ties prekybos centru „Arena/Jysk“ Taikos pr. 64) – „*Baltijos žiedo*“ autobusų stotelės pavadinimą;
- *Klemiškės gatvėje* (ties Karališkių g.) – „*Karališkių*“ autobusų stotelės pavadinimą.

• *Girulių plente (Pamaris g.)*, ties Neįgaliųjų paplūdimiu įrengtoms stotelėms (2 vnt.) suteikti „*Neįgaliųjų paplūdimio*“ autobusų stotelių pavadinimą

2. Nepritarti VšĮ „Laimingų vaikų pilis“ prašymui pakeisti „Šlaito“ autobusų stotelės pavadinimą į „*Miško*“ autobusų stotelės pavadinimą.

Nutarimas priimtas bendru sutarimu.

Posėdis baigėsi 11.00 val.

Posėdžio pirmininkas

Arvydas Cesiulis

Posėdžio sekretorė

Raimonda Mažonienė